

SD ÄR ETT

KVINNO-

FIENTLIGT

PARTI

En rapport om hur Sverigedemokraternas politik påverkar kvinnor i Sverige och Europa.

Socialdemokraterna

1. SD är ett kvinnofientligt parti

Sverigedemokraterna är ett rasistiskt parti med nynazistiska rötter som återkommande lägger förslag som hotar kvinnors rättigheter. SD är i hög grad ett parti bestående av män och med en politik som främst tilltalar män. Endast 18 av partiets 62 riksdagsledamöter är kvinnor¹ och i partistyrelsen är färre än en tredjedel kvinnor². Partiet driver en politik som är direkt kvinnofientlig, både i Sverige och i Europa.

1.1 SD i Sverige

Sverigedemokraterna har i Sverige fört fram en politik där de vill begränsa aborträtten, även om Jimmie Åkesson själv spelat ner frågan³. Den tidigare jämställdhetspolitiska talespersonen Paula Bieler har hävdad att svenska kvinnor ser abort som ett preventivmedel. "I Sverige har vi en diskussion kring abort där abort jämföras med preventivmedel. Jag har hört par prata om att de kör på säkra perioder för man kan ju alltid göra abort. Det är en standardlösning."⁴

Framträdande Sverigedemokrater har även, på både regional⁵ och nationell⁶ nivå, lagt förslag om att införa så kallad "samvetsfrihet" för barnmorskor så att de kan vägra att utföra

aborter. Enligt Barnmorskeförbundets etiska råd kan det begränsa vårdens tillgänglighet, urholka professionen och i förlängningen leda till ökad mödradödlighet.⁷

Sverigedemokraterna vill återinföra sambeskattningen i ny skepnad, vilket Sverige övergav på 70-talet till förmån för den särbeskattnings som ses som en av de nyckelreformer som gjorde att Sverige tog ett stort kliv mot ett mer jämställt samhälle.⁸

Sverigedemokraterna är också emot all form av kvotering och vill avskaffa de så kallade "pappamånaderna" i föräldraförsäkringen.⁹ Detta trots att det är bevisat att de vikta månaderna har lett till att män ökat sitt uttag av föräldradagar.¹⁰ Sverigedemokraterna ignorerar det faktum att kvinnor tar ut ungefär fyra femtedelar av föräldradagarna, arbetar i högre utsträckning deltid, har dubbelt så höga sjukskrivningstal som män och i genomsnitt 6000 kronor lägre i pension.

Sverigedemokraterna vill återinföra och utöka vårdnadsbidraget¹¹, trots att utvärderingar tydligt visar att det är ett effektivt sätt att hålla kvinnor borta från arbetsmarknaden, särskilt för dem som har en låg utbildning, låg inkomst och ofta med utländsk bakgrund.¹²

Jimmie Åkesson har tidigare talat om att det finns skillnader i den "nedärvda essensen" mellan kvinnor och män, samt att vi har olika intressen eftersom kvinnor föder barn.¹³ Även Paula Bieler, tidigare jämställdhetspolitisk talesperson, har haft liknande tankar som hon uttryckt så här: "Jag är fullständigt övertygad om att rent evolutionärt så har kvinnor en

1 <http://www.riksdagen.se/sv/ledamoter-partier/sverigedemokraterna/>

2 <https://sv.wikipedia.org/wiki/Sverigedemokraterna#Partistyrelse>

3 <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/akesson-om-sd-s-installning-till-abortgransen-ingen-viktig-fraga>

4 <https://www.baaam.se/paula-bieler-sd-svenska-kvinnor-ser-abort-som-preventivmedel>

5 <https://www.dn.se/sthlm/sd-vill-ha-samvetsfrihet-for-barnmorskor/>

6 https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/motion/samvetsfrihet-i-svensk-sjukvard_H4021751

7 <https://www.barnmorskeforbundet.se/aktuellt/forbundet/abortratten-hotas-av-samvetsfrihet/>

8 <https://sd.se/our-politics/sambeskattning/>

9 <https://sd.se/our-politics/foraldrapenning/>

10 https://www.inspsf.se/om_isf/pressrum/pressmeddelanden/pressmeddelande-detaljvy/effekter_pa_jamstalldheten_av_reformer_i_foraldrapenningen.cid3181

11 <https://sd.se/our-politics/varnadsbidrag/>

12 https://www.forsakringskassan.se/wps/wcm/connect/237c0f0a-d9bf-4342-817a-1f6f473e1cfb/socialforsakringsrapport_2013_05.pdf?MOD=AJPERES

13 <https://sverigesradio.se/sida/avsnitt/1140398?programid=4657>

större tendens att söka sig till omsorgsbranscher och mer känslomässiga argument. Män är mer rationella och har mer jägarinstinkter. Även om vi inte lever i den verkligheten i dag så har det betydelse och påverkar vilka val vi gör¹⁴. Sara-Lena Bjälkö, tidigare riksdagsledamot för SD, har beskrivit skillnader mellan män och kvinnor på följande sätt: "Sedan historiens gryning har människan överlevt tack vare att män och kvinnor behövt varandra. Inte bara för kärleksbehov och fortplantning, utan för att överleva i vardagen. Män har jagat, försvarat och expanderat. Kvinnor har fött barn, tagit hand om männen och barnen och lagat maten. Män har lättare att lösa tekniska och logiska problem, kvinnor har lättare att lära barnen språket och ge dem sociala förmågor."¹⁵

Vad vill Socialdemokraterna?

- Jämställd föräldraförsäkring så att alla barn får rätt till en nära relation med båda sina föräldrar
- Värna aborträtten för kvinnors rätt att bestämma över sin egen kropp
- Stärka skyddet så att ingen utsätts för sexuella trakasserier i arbetslivet
- Införa heltid som norm på arbetsmarknaden så att alla som vill gå upp i arbetstid ska få möjlighet att göra det

1.2 SD i EU

Sverigedemokraternas engagemang i EU följer samma mönster. I Kierkegaards sammanställning "När de tror att ingen ser – en granskning av Sverigedemokraterna i Europaparlamentet 2014–2019" analyseras hur Sverigedemokraternas europaparlamentariker

faktiskt har röstat¹⁶. Granskningen talar sitt tydliga språk.

Sverigedemokraterna har röstat ja till ett ändringsförslag som slår fast att "den första mänskliga rättigheten är rätten till liv från befruktningsögonblicket till den naturliga döden", vilket i praktiken innebär ett ställningstagande mot abort.

En av Sveriges kvinnolobby's mest prioriterade frågor inför Europaparlamentsvalet 2019 är frågan om kvinnors och flickors sexuella och reproduktiva hälsa och rättigheter.¹⁷ Sverigedemokraterna har dock avstått från att stödja att kvinnor ska ha rätt till preventivmedel och abort och att öka kvinnors kunskap om sina egna sexuella och reproduktiva rättigheter. De har även avstått från att markera att sexuella och reproduktiva rättigheter ska ses som mänskliga rättigheter.¹⁸

Hela 12 procent av kvinnorna inom EU har uppgett att de utsatts för någon form av sexuella övergrepp eller handlingar av en vuxen före 15 års ålder.¹⁹ Det motsvarar 21 miljoner kvinnor inom EU. Trots detta har Sverigedemokraterna återkommande röstat nej till att stärka lagstiftningen och ta fram regelverk för att minska sexuella trakasserier.

Sverigedemokraterna har även röstat nej till Europaparlamentets Jämställdhetsstrategi²⁰. Strategin innehåller bland annat skrivningar om kvinnors rätt till säker abort, kvotering i bolagsstyrelser, att bekämpa våld mot kvinnor och avskaffa kvinnlig könsstympning i Europa. Strategin fick ändå tillräckligt stöd för att gå igenom parlamentet. Den tidigare sverigedemokratiska riksdagsledamoten Anna Hagwall har sagt att "Man ska inte acceptera om man blir slagen eller misshandlad i en

14 <https://www.svd.se/skapar-omhandertagande-samhalle>

15 <https://expo.se/2012/07/sd-kvinnor-kopplar-valdtakter-till-invandringen>

16 <http://arenaide.se/rapporter/nar-de-tror-att-ingen-ser/>

17 http://sverigeskvinnolobby.se/wp-content/uploads/2019/04/EUkrav_staende.pdf

18 <http://arenaide.se/wp-content/uploads/sites/2/2019/04/nar-de-tror-att-ingen-ser-av-susanna-kierkegaard-12-april-2019-komprimerad.pdf>

19 https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra-2014-vaw-survey-at-a-glance-oct14_sv.pdf

20 <https://www.votewatch.eu/en/term8-eu-strategy-for-equality-between-women-and-men-post-2015-motion-for-resolution-vote-femm-committee-r.html>

relation. Ingen som tvingar en kvinna att vara kvar i en sådan relation, det är upp till henne. Jag tycker att vi inte ska gnälla så mycket.”²¹

Vad vill Socialdemokraterna?

- Metoo-direktiv för att skydda alla Europas kvinnor mot sexuella trakasserier på arbetsplatsen
- Ny strategi för jämställdhet för att säkerställa att jämställdhet prioriteras av EU
- Direktiv mot våld mot kvinnor för att kvinnor inte ska vara utsatta för våld i Europa
- Jämställdhetsintegrera EU:s budget för att säkerställa att våra gemensamma medel delas lika mellan könen
- Jämställd EU-kommission

1.3 SD och deras systempartier i Europa

Motståndet mot jämställdhet och kvinnors grundläggande mänskliga rättigheter tilltagit i Europa under det senaste decenniet. En oberoende utredning, utförd av Europaparlamentets policy-avdelning för medborgares rättigheter och konstitutionella frågor, visar att jämställdheten i Europa just nu utsätts för en backlash. Det sker framförallt inom områdena utbildning, sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, förebyggande insatser mot kvinnomisshandel och våld mot kvinnor och arbetsmiljö.²²

Motståndet mot sexuella och reproduktiva

rättigheter varit synligt under en lång tid i Europa. Anti-abortrörelsen började vinna allt mer mark under tidiga 00-talet. Över den europeiska kontinenten har drygt 500 organisationer identifierats som en del av anti-abortrörelsen. Det faktum att anti-abortrörelsen har tagit plats på EU-nivå är däremot en relativt ny trend.

1.3.1 Lag och rättvisa (Polen, 16 ledamöter i ECR)

Sverigedemokraterna tillhör gruppen europeiska konservativa och reformister i EU-parlamentet (ECR) och har idag två stycken parlamentariker. SD:s partigrupp ECR ser sig som konservativ vilket avspeglas i gruppens politiska pelare som ”familjen utgör hörnstenen i samhället” och ”Nationens suveränitet, och motstånd mot EU-federalism.”²³

16 av gruppens 77 ledamöter kommer från det polska regeringspartiet Lag och rättvisa²⁴, som har starka ideologiska kopplingar till katolska kyrkan. När Brexit går igenom och Tories lämnar partigruppen så blir Lag och rättvisa det största partiet i gruppen. Lag och rättvisa driver en kvinnofientlig politik. De har försökt skärpa den redan strikta abortlagstiftningen²⁵, de har gjort dagen-efter-piller receptbelagda²⁶, stoppat det statliga stödet till IVF-behandlingar²⁷. De accepterar inte heller homosexuella partnerskap. FN menar i en granskning från december 2018 att Lag och rättvisa har försämrat kvinnors rättigheter i Polen.²⁸

21 <https://www.gp.se/nyheter/sverige/kvinnor-ska-inte-gnalla-sa-mycket-1.213353>

<https://expo.se/2012/07/sd-kvinnor-kopplar-valdtakter-till-invandringen>

22 [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2018/604955/IPOL_STU\(2018\)604955_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2018/604955/IPOL_STU(2018)604955_EN.pdf)

23 <https://www.europaportalen.se/tema/ecr>

24 <https://www.europarl.europa.eu/meps/sv/search/advanced?name=&groupCode=4271&countryCode=&bodyType=ALL>

25 <https://www.svd.se/nej-till-att-latta-pa-abortlagar/om/lag-och-rattvisa-pis>

26 <https://svenska.yle.fi/artikel/2017/06/24/polen-kraver-nu-recept-dagen-efter-piller>

27 <http://afp.omni.se/un-experts-warn-of-women-s-rights-rollback-in-poland/a/P3lvLb>

28 <https://www.ohchr.org/en/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=24018&LangID=E>

1.3.2 Fidesz, Ungern (12 parlamentariker, EPP)

Fidesz är ett ungerskt nationalkonservativt parti som fortfarande är en del av partigruppen EPP där Moderaterna och Kristdemokraterna ingår. Men trots detta har flera ledande Sverigedemokrater, däribland Jimmie Åkesson, uttryckt respekt och stöd för Fidesz. I en riksdagsdebatt kallades Fidesz ledare, Viktor Orbán, för "den främsta statsledaren i världen"²⁹ av en ledande Sverigedemokrat. SD:s nuvarande parlamentariker Kristina Winberg har på SVT:s fråga om vem som är hennes politiska förebild svarat: "Viktor Orbán. Han är precis den ledaren som jag skulle vilja ha i Sverige."³⁰

Fidesz innehar en mycket konservativ kvinno- och familjepolitik. En könsstereotyp familjesyn flyttar fokus allt längre från ett rättighetsbaserat förhållningssätt och gärna lyfter fram kvinnornas ansvar för hem och barn. Samtidigt som samkönade äktenskap blir tillåtet i allt fler länder, lagstiftades i Ungern år 2011 att äktenskap bara kan ske mellan man och kvinna³¹.

2017 skrev den nytillsatta folkhälsoministern Miklos Kasler att de lagliga aborterna var "en av de värsta demografiska katastroferna för den ungerska nationen."

I ett tal på Fidesz kongress sa den ungerska nationalförsamlingens talman Laszlo Kover att "vi vill inte göra Ungern till ett framtidslöst samhälle fullt av manshatande kvinnor och feminiserade män som är skräckslagna

för kvinnor, som i barn och familj ser enbart ett hinder för självförverkligande. Det skulle glädja oss om [...] våra döttrar betraktade det som höjden av självförverkligande att bära våra barnbarn"^{32 33}.

2011 kom en ny lag i Ungern som säger att livet skall skyddas vid befruktningen, dock har denna lag idag inte gett effekt på den rådande, i praktiken relativt fria, abortlagstiftningen.

1.3.3 Kristliga Unionen, Nederländerna (1 parlamentariker, ECR)

Detta värdekonservativa parti bildades år 2000 genom en sammanslagning av två mindre kalvinistiska partier. Det står på en ortodox protestantisk grund, och dess politik baseras på bibeltexter. Kristliga Unionen har en konservativ hållning gentemot exempelvis samkönade äktenskap och abort. De framhåller värdet av den traditionella kärnfamiljen och att staten ska underlätta för hushåll där endast en förälder, mannen, lönearbetar och kvinnan är hemma med barnen.³⁴

29 http://www.riksdagen.se/sv/webb-tv/video/utrikespolitisk-debatt/utrikespolitisk-debatt_H5C120180214ud?did=H5C120180214ud&start=1842

30 <https://valkompassen.svt.se/eu-2019/kandidat/kristina-winberg>

31 <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/viktor-orbans-kontroversiella-reformer-i-ungern>

32 <http://www.bang.se/osteuropas-blitzkrieg-mot-kvinnors-rattigheter/>

33 <https://hungarianspectrum.org/2015/12/15/laszlo-kover-the-misogynist-and-feckless-diplomat/>

34 [https://en.wikipedia.org/wiki/Christian_Union_\(Netherlands\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Christian_Union_(Netherlands))

1.3.4 Reformerta samhällspartiet, Nederländerna (1 parlamentariker, ECR)

Ett nederländskt värdekonservativt och kalvinistiskt parti som kallas för kristna fundamentalister. SGP har traditionellt sätt varit motståndare till allmän (och kvinnlig rösträtt) och förespråkar istället att rösträtten begränsas till de manliga "överhuvudena" i familjen, då man anser att kvinnor och män - trots sitt lika värde - har olika roller i samhället. Något som speglas bland partiets företrädare, då partiet till stor del representeras av manliga ledamöter.³⁵ De har tidigare även nekats statsbidrag (beslut av nederländsk domstol) på grund av sitt förbud mot kvinnliga medlemmar (förutom partiets kvinnoförbund).³⁶ Hotet om uteblivna statsbidrag tvingade partiet att omvärdera sin ståndpunkt och år 2006 tilläts kvinnor bli partimedlemmar. År 2014 fick partiet sin första kvinnliga företrädare i en politisk församling (kommunfullmäktige Vlissingen)³⁷ och först år 2018 tilläts kvinnor toppa listor.³⁸ Vidare präglas partiet av mycket reaktionära drag, man ställer sig exempelvis emot abort och samkönade äktenskap. SGP förespråkar en regering som totalt baseras på bibeln och är starka motståndare till feminism.

1.3.5 Valaktionen för polacker i Litauen, Litauen (1 parlamentariker, ECR)

Det kristdemokratiska partiet Valaktionen för polacker i Litauen, Akcja Wyborcza Polaków na Litwie (AWPL) företräder främst den polska minoriteten (cirka 7 procent) i Litauen. Partiet är starkt kritiskt till abort, och har vid flera tillfällen mellan 2005 och 2017 lagt fram lagförslag som syftat till att i princip totalförbjuda abort i Litauen.³⁹ Förslagen till förslagen är den antiabortlagstiftning som Lag och rättvisa har infört i Polen. Läkare som trotsar förbudet ska enligt förslaget kunna dömas till tre års fängelse. Motståndet till abortförbudet har partiets europaparlamentariker Valdemaras Tomaševskis kallat för antidemokratiskt, och att oppositionen använder "sovjetiska metoder för att blockera lagförslaget" samt att det stoppats av "socialister och liberaler".⁴⁰

1.3.6 Liberal-konservativa reformister, Tyskland (1 parlamentariker, ECR)

Partiet bildades i juli 2015 efter en parti-splittring i det högerextrema och populistiska

35 https://www.rug.nl/research/portal/files/23510388/2000_Lucardie_paper_rightextrem00.pdf

36 <http://news.bbc.co.uk/2/hi/europe/4223376.stm>

37 <https://nos.nl/artikel/625641-sgp-vrouw-komt-in-raad-vlissingen.html>

38 <https://www.at5.nl/artikelen/177246/dit-is-de-nieuwe-vrouwelijke-lijsttrekker-van-de-sgp>

39 <https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=83&artikel=5548341>

40 <https://www.liberties.eu/en/news/lithuania-abortion-ban-initiative/11508>

AfD (Alternativ für Tyskland). Partiledaren Bernd Lucke, som var med och grundade AfD, bildade istället de Liberal-konservativa reformisterna (liberal ekonomisk politik och konservativ familjepolitik) efter att ha förlorat en partiledarstrid. Enligt uppgifter ska ungefär 20 procent av de dåvarande medlemmarna i AfD följt med honom till det nya partiet. Partiets mer konservativa social- och familjepolitik tar sig bland annat uttryck i synen på abort. I partiprogrammet konstateras det att LKR vill "skydda livet för det ofödda barnet", att antalet aborter som utförs i Tyskland är "alarmerade högt", och att kvinnor som överväger abort inte bara ska upplysas om alternativ, utan även bör erbjudas riktat stöd i form av exempelvis förskoleplatser och billiga bostäder.⁴¹

41 https://lkr.de/wp-content/uploads/2018/12/Bundesprogramm_Fassung_20170104_final.pdf, s 70.

Socialdemokraterna